

عنوان مقاله:

اصول و شیوه های نگارش نقد روان شناسانه با استفاده از رویکرد روان شناسی وجودی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهشهای میان رشته ای زبان و ادبیات فارسی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

ایوب مرادی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

سارا چالاک - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد تهران شرق، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

نقد روان شناسانه یکی از رویکردهای عمده مواجهه با آثار ادبی محسوب می شود که در دهه های اخیر جایگاه ویژه ای یافته است. روانکاوی نویسنده از طریق اثر، بررسی ویژگی های روانی شخصیت ها و روانکاوی خوانندگان جزو اصلی ترین زمینه های عملی این نوع نقد محسوب می شود. برای منتقدی که آثار ادبی را از نگاه علم روان شناسی بررسی می کند، هیچ محدودیتی در استفاده از مکتب های مختلف این علم وجود ندارد و به همین دلیل در میان نقدهای روان شناسانه کمتر رویکردی در علم روان شناسی است که مورد استفاده قرار نگرفته باشد. مکتب وجودی، جریانی در مطالعات روان شناختی است که تحت تاثیر آموزه های فکری اگزیستانسیالیسم در نیمه دوم قرن بیستم شکل گرفت و به زودی به یکی از مهم ترین شاخه های تحلیل روان تبدیل شد. از منظر این رویکرد روان شناسانه، مرگ، آزادی (مسئولیت)، تنهایی و پوچی (بحران معنا) مهم ترین دغدغه های انسان به شمار می آیند که کیفیت رویارویی سوژه ها با این دغدغه ها زمینه ساز سلامت یا اختلال در روان آنان است. از آنجاکه در دهه های اخیر توجه به دغدغه های وجودی در خلق آثار هنری و ادبی به شکل ویژه ای مورد توجه قرار گرفته است و با توجه به این مهم که روان شناسی وجودی اصلی ترین زمینه کاربردی مکتب فلسفی اگزیستانسیالیسم محسوب می شود، در این مقاله تلاش شده است تا با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی، شیوه استفاده از این رویکرد روان شناسانه در بررسی انتقادی آثار ادبی به ویژه نوع ادبی رمان مورد بررسی قرار گیرد. نتایج نشان می دهد که موضوعات مرگ، مسئولیت، انتخاب، تنهایی، پوچی، اصالت و رنج اصلی ترین مسائلی هستند که منتقدان علاقمند به این زمینه در نقدهای خود به آن ها توجه می کنند.

کلمات کلیدی:

نقد روان شناسانه، اگزیستانسیالیسم، مرگ، آزادی، تنهایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1458813>

